

**PROTOKÓŁU Z ROZSTRZYGNIĘCIA KONKURSU NA OPRACOWANIE KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO PLACU NARUTOWICZA W WARSZAWIE.**

STANOWISKO SĄDU KONKURSOWEGO

Na konkurs, w terminie przewidzianym w regulaminie, wpłynęło **96 prac**. Wszystkie z nich, w dostatecznym lub znaczącym stopniu spełniły cele konkursu takie jak:

- stworzenie nowej jakości przestrzeni placu, rozumianej jako poprawa jego estetyki, uporządkowanie rozmieszczenia funkcji oraz usprawnienie rozwiązań komunikacyjnych,
- kreacja nowej jakości przestrzeni publicznej o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców, sprzyjającej nawiązywaniu kontaktów społecznych, poprawiającej jakość życia, podkreślającej położenie placu i jego funkcjonalno – przestrzenne walory,
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego poprzez zachowanie i właściwe uzupełnienie wartościowych elementów zabudowy i kompozycji urbanistycznej miasta,
- ochrona przyrody poprzez zachowanie najwartościowszych okazów drzew oraz poprawa funkcjonowania terenów zieleni,
- zaspokojenie potrzeb społecznych wyrażonych w ramach konsultacji społecznych

Przy ocenie prac, sąd kierował się wyłoniionymi w trakcie dyskusji kryteriami, które zostały uznane za najważniejsze dla osiągnięcia wymienionych wyżej celów konkursu. Były to:

- stworzenie odpowiedniej oprawy dla przewidywanego w rejonie placu Narutowicza centrum dzielnicy,
- uzyskanie czytelnego układu przestrzennego o cechach miejskiego placu, jako wnętrza urbanistycznego,
- kształtowanie pierzei nowej zabudowy w nawiązaniu do gabarytów i formy zabudowy wzdłuż ulic Grójeckiej i Filtrowej,
- uwzględnienie wyraźnego strefowania funkcji placu z podziałem na część reprezentacyjną, rekreacyjno – wypoczynkową oraz strefę komunikacji i transportu publicznego,
- zapewnienie prawidłowego funkcjonowania komunikacji (w tym publicznej) opartej głównie o ulice Grójecką i Filtrową.
- podkreślenie północno – zachodniej pierzei ulicy Grójeckiej w rejonie kościoła,
- wykorzystanie w maksymalnym stopniu elementów zieleni do zagospodarowania posadzki placu,
- racjonalność ekonomiczna założonych inwestycji.

Spośród 96 prac żadna w stopniu w pełni zadawalającym nie wypełniała powyższych kryteriów. Sąd zdecydował o nie przyznaniu 1-wszej nagrody.

Spośród 96 zgłoszonych prac sąd wybrał 10 zasługujących na nagrody lub wyróżnienia ze względu na rozwiązania urbanistyczno – architektoniczne oraz 1 pracę, która ze względu na niekompletność opracowania nie mogła zostać wskazana do prac nagrodzonych lub wyróżnionych, ale jej wybrane propozycje projektowe zasłużyły, w opinii sądu, na szczególną uwagę.

Sąd postanowił przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

Nagroda 2 dla pracy oznaczonej symbolem 025282 za:

- wyeksponowanie zarysu półkolistego placu, widocznego na archiwalnych planach oraz zaproponowanie zabudowy, która poprzez przyjętą skalę oraz transparentny charakter pozostawia czytelną istniejącą formę placu, oddając priorytet pierzei utworzonej przez zabudowę historyczną.
- czytelny układ podziału na strefy funkcjonalne, z wykorzystaniem znaczącej ilości istniejącej zieleni,
- poprawne rozwiązanie układu komunikacyjnego, a w szczególności połączeń ulicy Grójeckiej z ulicami Filtrową i Słupecką,

Praca ta przy niewątpliwych zaletach jednak budzi pewne wątpliwości, co do wysokości zabudowy, która, w opinii niektórych członków sądu konkursowego, została uznana za zbyt niską, nie w pełni stanowiącą wizualną ścianę wnętrza urbanistycznego placu. Praca wymaga dopracowania w zakresie detalu architektonicznego.

Nagroda 3 dla pracy oznaczonej symbolem 798082 za:

- ukształtowanie placu w sposób nawiązujący do koncepcji jego wytyczenia w formie półkolistej w latach 20. XX wieku,
- korzystne, lekkie odsunięcie ulicy Grójeckiej na odcinku w rejonie kościoła, dzięki czemu wytworzono przed nim odpowiednią przestrzeń dla pieszych, podkreślającą równocześnie jego walor jako dominanty lokalnej,
- uzupełnienie północno-zachodniej pierzei ulicy Grójeckiej przy kościele

Praca ta zawiera jednak również cechy negatywne: zaproponowana wysokość nowej pierzei zabudowy jest zbyt duża i uboga w funkcje dostępne z poziomu terenu, a jej architektura została pokazana w zbyt dosłowny sposób nie całkiem zgodny z zaproponowanym programem.

Praca wymaga skorygowania rozwiązań komunikacyjnych, a w szczególności w pełni funkcjonalnego skrzyżowania ulicy Grójeckiej z ulicami Filtrową i Słupecką oraz obniżenia klasy ulicy Akademickiej. Zaproponowane w koncepcji tereny zieleni pomiędzy nową zabudową a ulicą Akademicką nie zostały wskazane jako zielen publiczna.

Wyróżnienie specjalne dla pracy oznaczonej symbolem 125673 za autorską wizję placu jako rozległego parku miejskiego, tworzącego nową przestrzeń publiczną o dominacji funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej dla mieszkańców dzielnicy, wprowadzenie budynków z usługami w parterach zintegrowanych z przystankami tramwajowymi, które współtworzą węzeł komunikacji publicznej. Utworzenie przedpoła dla kościoła św. Jakuba – obiektu o wysokiej jakości architektonicznej i historycznej, poprzez włączenie części obecnego placu do strefy przeznaczonej dla ruchu pieszego. Zaproponowane rozwiązania wymagają jednak realizacji ul. Grójeckiej w tunelu.

Wyróżnienie specjalne dla pracy oznaczonej symbolem 251425 za kreację centrum dzielnicy w formie zintegrowanego obiektu, z wydzieloną przestrzenią pieszą (agorą), izolowaną od uciążliwości komunikacyjnych oraz za zachowanie kompleksu wartościowej zieleni wzdłuż ul. Akademickiej, jako terenu o funkcji rekreacyjnej dla mieszkańców okolicznych osiedli.

Wyróżnienie specjalne dla pracy oznaczonej symbolem 040298 za zaproponowanie programu opartego o budowę ratusza jako epicentrum dzielnicy oraz za zaproponowanie placu nawiązującego formą do historycznego założenia z lat 20. XX w., wzbogaconym dodatkowo niedużym aneksem placu przy kościele, co podkreśla rangę kościoła jako dominanty.

Wyróżnienie pracy oznaczonej symbolem nr: 100123 za zaproponowanie placu według historycznego założenia z lat 20. XX w. wraz z konsekwentnym wydobyciem i podkreśleniem koncentrycznego układu osiowego placu.

Wyróżnienie pracy oznaczonej symbolem nr: 770011 za zaproponowanie placu według historycznego założenia z lat 20. XX w. z zachowaniem pełnej korelacji pomiędzy strefą pieszą placu miejskiego a terenami zieleni.

Wyróżnienie pracy oznaczonej symbolem nr: 213064 za zaproponowanie placu według historycznego założenia z lat 20. XX w. i konsekwentne podporządkowanie wszystkich elementów placu osiom widokowym, w tym także urządzenie wejść do metra w sposób podkreślający to osiowe i koncentryczne założenie.

Wyróżnienie pracy oznaczonej symbolem nr: 162877 za zaproponowanie placu według historycznego założenia z lat 20. XX w. i konsekwentne podporządkowanie wszystkich elementów placu promienistemu i koncentrycznemu układowi oraz poprawne rozwiązanie podziału na odmienne strefy funkcjonalne.

Wyróżnienie pracy oznaczonej symbolem nr: 000300 za konsekwentne dokończenie układu placu z historycznego założenia z lat 20. XX w., wyraźne strefowanie funkcji na placu i podkreślenie dominanty, którą jest kościół św. Jakuba oraz ciekawie zasugerowane rozwiązanie posadzki placu.

Wyróżnienie honorowe (bez wynagrodzenia finansowego) **pracy oznaczonej symbolem nr 131805** za zaproponowanie zupełnie nowej formy placu w kształcie niewielkiego trójkąta opartego o oś ulicy Filtrowej i kościół św. Jakuba oraz parku oddzielonego od ulicy Grójeckiej zaproponowaną ciągłą pierzeją zabudowy.

Sąd proponuje następujący podział kwot przeznaczonych na nagrody i wyróżnienia

- jedna druga nagroda **70.000 zł**
- jedna trzecia nagroda **40.000 zł**
- trzy wyróżnienia specjalne po **10.000 zł**
- pięć wyróżnień po **6.000 zł**

Wnioski pokonkursowe – wytyczne do planu miejscowego:

Jury przedstawia wnioski do mpzp rejonu placu Narutowicza wynikające z rozstrzygnięcia konkursu:

1. Główną przestrzenią publiczną centrum dzielnicy Ochota powinien być plac Narutowicza, z priorytetem dostępu dla ruchu pieszego i rowerowego, a przestrzenią rekreacji dla mieszkańców ogólnodostępne, z zachowaniem w znacznym stopniu istniejącej zieleni, tereny parkowe.
2. Zaleca się utworzenie strefy zieleni ogólnodostępnej w oparciu o istniejący, wartościowy drzewostan, zwłaszcza wzdłuż ul. Akademickiej, ze wskazaniem sposobu jej rewaloryzacji i uporządkowania dla celów rekreacyjno – parkowych.
3. Zaleca się ukształtowanie placu Narutowicza w formie półkolistej, nawiązującej do koncepcji z lat 20. XX wieku.
4. Linie nowej zabudowy zaleca się ustalić w sposób nawiązujący do koncepcji jego wytyczenia z lat 20. XX w., jako półkolistego placu, a wysokość i kubatura nowej zabudowy powinna harmonizować z zabudową pierzei ulic Grójeckiej i Filtrowej, z możliwością zachowania ogłędu pierzei ul. Akademickiej.
5. W kształtowaniu pierzei zabudowy i zagospodarowaniu posadzki placu należy uwzględnić wyeksponowanie osi widokowych ulicy Uniwersyteckiej i ulicy Filtrowej, z uwzględnieniem dodatkowych powiązań funkcjonalnych pomiędzy placem a terenami zieleni rekreacyjnej.
6. W parterach nowej zabudowy zaleca się lokalizowanie usług dostępnych zarówno od strony placu jak i od strony terenów zieleni rekreacyjnej. Kondygnacje powyżej parteru mogą mieć funkcje usługowe lub mieszkaniowo – usługowe. Należy umożliwić wprowadzenie w części parterów budynków handlu o charakterze targowym oraz lokalizację na placu sezonowych ogródków kawiarnianych lub możliwość urządzenia okazjonalnych jarmarków.
7. Zaleca się dopuszczenie w planie możliwości przekształcenia istniejącej zabudowy w rejonie skrzyżowania ul. Grójeckiej i Barskiej.
8. W kształtowaniu przestrzeni placu zaleca się w szczególności:

- *lokalizację wiat przystanków w sposób nie zasłaniający osi widokowych,*
 - *rozważenie możliwości zaprojektowania nawierzchni jezdni ul. Grójeckiej w rejonie kościoła św. Jakuba w sposób pozwalający na „uspokojenie ruchu” np. poprzez zmianę faktury, wprowadzenie szerokich przejść dla pieszych.*
 - *poszerzenie przestrzeni dla pieszych przed kościołem.*
9. Układ komunikacji powinien być kształtowany zgodnie z wytycznymi wskazanymi w warunkach konkursu.
 10. Wskazane jest utrzymanie powiązań drogowych pomiędzy wschodnią a zachodnią częścią placu, głównie za pomocą skrzyżowania ulicy Grójeckiej z ulicami Filtrową i Słupecką, jak również poprzez zapewnienie relacji pomiędzy ulicami Barską i Filtrową (możliwe różne warianty – w zależności od przyjętych zasad zagospodarowania).
 11. Zaleca się prowadzenie podstawowego ruchu tramwajowego wzdłuż ulic Grójeckiej i Filtrowej (z wydzieleniem toru do skrętu z Grójeckiej w Filtrową), a na samym placu pozostawienie jedynie torów do zawracania i odstawczych, wykorzystywanych okresowo, w miarę potrzeb.

Ewa Grochowska	Przewodnicząca Sądu konkursowego
Grzegorz Chojnacki	Sędzia referent
Zofia Romanowicz-Szczerba	Sędzia
Katarzyna Niekrasz - Śwital	Sędzia
Maria Dydek	Sędzia
Marek Kutaszewicz	Sędzia
Jerzy Gembicki	Sędzia
Krystyna Kudowska-Goc	Sędzia
Marcin Świetlik	Sędzia
Magdalena Staniszkis	Sędzia
Andrzej Nasfeter	Sędzia
Michał Leszczyński	Sędzia